

۱۰

ساختمان خاطره انگیز مشهد که بعد از جنگ به فر
مراحل پایانی بازسازی را طی می

امتدادی برای «د

فهمیه شهری این روزها افتتاح ساختمان معراج شهید اورد شمارش معکوس شده است. کارگران و دست اندرکاران این پروژه جدی تر از همیشه در حال فعالیت هستند و فیلم ها و تصاویر شبیه ساز گذشته، حالا دارد جلوه واقعی به خود می گیرد. اگر هفت پله را که نماد هفت طبقه آسمان هستند، بالا بروی، روبه رویت المان سرورامی بینی که نماد شهادت است و به سمت قبله قرار دارد. مراحل ساخت قاب های هشت گانه روبه پایان است و یکی از آن ها نصب شده. سوله و سردخانه محل نگهداری پیکر مطهر شهید ادست نخورده و به همان سبک قدیم بازسازی شده است تا جنبه مستندش را از دست ندهد. مکان هایی هم برای آمفی تئاتر، کتابخانه و فعالیت های فرهنگی در نظر گرفته شده است.

نصب پلاک ۲۰ هزار شهید استان در معراج

از در ساختمان معراج که وارد می شویم، اولین چیزی که توجه را جلب می کند، تابوت هایی است که روی هم چیده شده اند. گمانم هر کدام از قدیمی ها که این ها را ببینند، صدای ضجه مادران، همسران و فرزندان شهید برایشان تداعی شود. چه روزها که در این جاده ها تابوت قرار داشت تا خانواده های شهید برای وداع بیایند. حالا تابوت هایی چوبی با همان شکل و شمایل تهیه شده که قرار است مزین به نام شهید شود و درست در همان جایی قرار گیرد که در قدیم پیکر مطهر شهید ارامی گذاشتند. به رسم آن دوران، حمله ای برای شهیدای جوان در حال آماده سازی است و دور تادور سوله مزین به تصاویر شهید و تابوت های نمادین می شود. برای قسمت قدیم ساختمان معراج شهید، زیباسازی انجام نشده حتی دیوارها به همان سبک قدیم و سیمانی است. فقط فضا آرایایی هایی صورت گرفته که یادآور شهید است. جواد جلیلی صنعت کاری است که همراه پسرش، آقامهدی، زیر سایه بان صحن حیاط در حال ساخت قاب های هشت گانه هستند. این قاب ها، هشت سازه هستند که دور تادور هر کدامشان مزین به پلاک نام شهید است. طوری که پلاک اسامی همه ۲۰ هزار شهید خراسان بزرگ در این هشت قاب تعبیه شده است. وسط هر قاب یک ضریح و یک علم عزاداری قرار دارد که کار هنرمندان اصفهانی است و از آنجا آورده شده است. بسیاری از دیگر کارهای جانبی این قاب ها توسط جواد آقا و پسرش انجام شده است.

سایه لطف شهید ابر ساختمان معراج

جواد آقامی گوید: در چنین کارها و سازه هایی خیلی پیش می آید که کار گره می خورد اما ما به چشم می دیدیم که کارهای اینجایی در در سربو به راحتی پیش می رود و سایه لطف شهید را احساس می کردیم. مهدی آقا به خاطراتش حین این کار اشاره می کند و می گوید: از آنجایی که پدر بزرگ من جزو شهدای هشت سال دفاع مقدس است، بین پلاک قاب های هشت گانه دنبال اسم او می گشتم و وقتی آن را دیدم، حس خیلی خوبی پیدا کردم. گمانم هر کدام از خانواده شهید که این پلاک ها را ببینند برایشان جالب باشد و دنبال نام شهیدشان بگردند. صفر کریمی، یکی از کارگران ساختمان معراج شهید است. او دارد اتاقی را گچ کاری می کند که در گذشته از آن به عنوان سردخانه برای نگهداری پیکر مطهر شهید استفاده می شده است. او که هشت ماه در سوریه به عنوان رزمنده حضور داشته است، می گوید: من لیاقت شهید شدن نداشتم اما کار در این ساختمان را که متعلق به شهید است، خیلی دوست دارم و نسبت به دیگر جاها با عشق و حس و حال بهتری در آن حاضر می شوم. به گفته خودش خیلی وقت ها که گریه در کارش می افتد، متوسل به شهید می شود. همین چند ماه پیش هم که بایک بیماری مواجه بوده، بعد از توسل به شهید آگشایش در کارش ایجاد شده است. در صحن حیاط ساختمان معراج شهید، به سبک معماری ایرانی یک گودال با گچ تعبیه شده که قرار است مکان فعالیت های فرهنگی باشد. پله ها را پایین می رویم تا از این طبقه زیرین هم بازدید کنیم. در قسمت پایین پله، فضایی در نظر گرفته شده که قرار است بعد ها مکانی برای تدفین سه شهید باشد. از همین محل تدفین، پله می خورد به سمت بالا و المان عروج، تادور واقع مفهوم «از زمین به آسمان رسیدن» را تداعی کند. قسمت روبه روی محل تدفین، شهید اهرم فضایی است برای آمفی تئاتر که قاب های هشت گانه دور تادور آن نصب می شوند.

تا حوالی سال ۱۳۶۹ نزدیک به ۱۶ هزار شهید دفاع مقدس از این مکان تشییع شده اند. چند ماه پس از پایان جنگ، ملک اجاره ای معراج مشهد به صاحبش تحویل داده شد.

۱۳۶۹

تا اوایل دهه ۸۰ کسی پیگیر و مشاغلی همچون صافکاری، تا مستند «قدمگاه» این تغییر کا آثار و نشر ارزش های دفاع مقد

۱۳۶۳

در این سال، سپاه در ابتدای شهرک امام هادی (ع) ملکی را اجاره کرد و این شهر مثل دیگر شهرهای کشور صاحب معراج شد.

مشهد
تا سال ۱۳۶۳
جایی به نام
معراج شهید
نداشت.

معراج شهیدا
در گذر زمان